

Данъчни новини

KPMG в България

Working in times of COVID-19

[For English click here](#)

Становище на НАП относно приложението на намалената ставка от 9% ДДС за някои стоки и услуги

Юли 2020

[Ресторантьорски и кетъринг услуги](#)

[Книги и учебници](#)

[Доставка на храни и хигиенни артикули, подходящи за бебета или за малки деца](#)

[Други въпроси](#)

[Как можем да помогнем?](#)

Данъчни новини на KPMG представя най-важните акценти от становище на НАП относно приложението на намалената ДДС ставка от 9% за някои стоки и услуги

В настоящия брой на Данъчни новини за 2020 г. обобщаваме по-важните разяснения в официално становище, публикувано на страницата на НАП на 29.06.2020 г. („Становището“), във връзка с приложението на намалената ДДС ставка от 9% за някои стоки и услуги, в сила от 1 юли 2020 г. до 31 декември 2021 г.

Ресторантьорски и кетъринг услуги

В Становището НАП цитира новите законодателни текстове и дефинициите за ресторантски и кетъринг услуги и дава практически разяснения като от една страна извежда факторите, които следва да се анализират, за да се определи дали дадена доставка попада в обхвата на промените, т.е. на намалената ставка, и от друга, дава примери за реални бизнес хипотези във и извън обхвата на засегнатите ресторантски и кетъринг услуги. За целта НАП прави и обзор на приложимата практика на Съда на Европейския Съюз¹.

Съществени фактори за анализ

НАП посочва, че, за да се определи дали за една доставка е приложима намалената данъчна ставка, трябва да се направи разграничение между (i) ресторантьорски/ кетъринг услуги (9%) и (ii) доставка на стока – храна за консумация (20%). За да е налице първата хипотеза, е необходимо доставката на храна, да е съпътствана с достатъчно ниво на помощни услуги, които да позволят непосредствената ѝ консумация на място и да имат доминираща (от гледната точка на средностатистическия потребител) роля. НАП дава редица примери за подобни помощни услуги.

Видът и категоризацията на заведението не са определящи. НАП откроява и ведомствените столове като потенциални обекти с възможност да прилагат намалената ставка от 9% ДДС.

Конкретни примери

Понятието „рестантьорски и кетъринг услуги“ може да включва:

- Обичайната ресторантьорска услуга по предоставянето на храна за консумация на място в стопанисвани от доставчика помещения и/или зони с подходящо оборудване и включено сервитьорско обслужване;
- Ресторанти на самообслужване;
- Храна на блок маса;
- Прилагане на храна в обособени за целта зони в търговските центрове (food court).

Понятието „рестантьорски и кетъринг услуги“ в общия случай не включва:

- Доставка на приготвени/ неприготвени храни и/ или напитки без помощни услуги;
- Продажба на храна от вендинг машини, мини бар и магазини, включително от топла витрина, както и във влак или автобус;
- Продажба на храна от каравани, фойета на кина, павилиони/ будки и др., когато помощните услуги нямат по-голяма тежест от самия хранителен продукт;
- Продажба на храна за консумация извън ресторанта, включително от гишета от типа „drive in“/ „walk through“;
- Кетъринг без помощни услуги.

Предвид гореизложеното, едно и също заведение може да бъде доставчик в хипотезата както на намалената ставка, така и на стандартната ставка на данъка (често за едни и същи артикули). Това поставя нови изисквания към софтуерните системи и персонала, който следва да бъде обучен как да третира продажбите на едни и същи артикули в различните ситуации.

Книги и учебници

По отношение облагането с намалена ставка на книги и учебници, по-важните акценти в Становището са както следва:

- Намалената ставка може да се прилага за:
  - Книги на физически носител (хартия, касети, дискове, CDs, DVDs, USB памет и др.);
  - Електронни книги, ако съдържанието им не е основно видео- или аудио-музикално;
  - Книги без текст, като например книжки за оцветяване, книги с илюстрации, нотни издания и аудио книги, чието съдържание е различно от музикално;
  - Учебници, познавателни книжки и учебни комплекти, когато доставката не попада в освобождаването предвидено в чл. 41, т. 3 от ЗДДС.
- Намалената ставка няма да се прилага за:
  - Публикации, изцяло или основно предназначени за реклама;

- Публикации изцяло или основно съставени от видео- или аудио-музикално съдържание;
- Периодични издания, вестници и списания.

Доставка на храни и хигиенни артикули, подходящи за бебета или за малки деца

Доставката на бебешки храни, пелени и подобни хигиенни артикули също попада в приложението на намалената данъчна ставка. Становището посочва следните критерии, които трябва да са налице, за да се приложи намалената ставка:

- Стоката да отговаря на словесното описание, посочено в Приложение № 4 от ЗДДС;
- Стоката да попада в кода от КН на ЕС, посочен в Приложение № 4 от ЗДДС;
- Да са изпълнени определени количествени изисквания (по отношение на храните).

Други въпроси

Становището също така засяга въпроси относно мястото на изпълнение на коментираните доставки, определяне статута на получателя по доставката (когато това е релевантно), определяне на данъчната основа и данъчното събитие, документирането на операциите и преходния режим. По-важните акценти в този посока са както следва:

- Документиране с обща фактура на две или повече доставки, за които се прилагат различни данъчни ставки, е допустимо, като данъчната основа и дължимият данък за всяка ставка следва да се отбележат на отделен ред.
- За продукти с възможно двойно третиране е препоръчително създаването на два отделни артикула в системите и фискалните устройства (например „пица 9%“ и „пица за възрастни 20%“).

Как можем да помогнем?

Екипът на КПМГ остава на Ваше разположение при въпроси или нужда от съдействие относно тълкуването и прилагането на правилата за облагане с намалената 9% ставка на ДДС.

За информация

Иван Въргулев
Директор, Данъчни услуги
Тел.: +359 (2) 9697 700
ivargoulev@kpmg.com

Антоанета Кръстева-Николова
Старши мениджър, Данъчни услуги
Тел.: +359 (2) 9697 700
akrasteva@kpmg.com

---

¹ Решения на СЕС по дело C-231/94, Faaborg-Gelting Linien и съединени дела C-497/09, C-499/09, C-501/09 и C-502/09.

kpmg.com/bg

Поверителност | Правни условия

Получавате това съобщение от КРМГ в България. Това е непоискано търговско съобщение по смисъла на Закона за електронната търговия. Ако не желаете да получавате повече съобщения, моля, [натиснете тук](#).

КРМГ България ЕООД, бул. „България“, 45/А, 1404 София, България.

© 2020 КРМГ България ЕООД е българско дружество с ограничена отговорност и фирма-членка на КРМГ мрежата от независими фирми-членки, асоциирани с КРМГ Интернешънъл Кооператив („КРМГ Интернешънъл“), швейцарско юридическо лице. Всички права запазени.